

Informácia

o postupe pri činnostiach súvisiacich s rozhodnutím obce o určení, zmene alebo zrušení čísla stavbe (budove)

Novelizáciou zákona o obecnom zriadení a zákona o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky vykonanou zákonom č. 453/2001 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a menia a dopĺňajú sa niektoré ďalšie zákony, boli v zákone NR SR č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní zrušené ustanovenia týkajúce sa názvov ulíc a číslovania stavieb a v čiastočne pozmenenej forme boli doplnené do zákona o obecnom zriadení.

Na základe splnomocnenia § 27a ods. 1 zákona o obecnom zriadení vydalo ministerstvo vnútra novú vyhlášku č. 31/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev a o číslovaní stavieb. Aj po vydaní vyhlášky však prichádzajú na ministerstvo vnútra z obcí otázky ku konkrétnemu postupu pri určovaní čísla stavby a náležitostiam rozhodnutia o určení čísla stavby. Je to zapríčinené najmä rozdielnym výkladom obsahu rozhodnutia obcí jednotlivými správami katastra.

Preto sa ministerstvo vnútra a Úrad geodézie, kartografie a katastra SR dohodli podrobnejšie usmerniť obce a správy katastra pri určovaní čísla stavby, vrátane náležitostí rozhodnutia o určení súpisného čísla, ktoré sú správy katastra povinné rešpektovať. Usmernenie sa snaží reagovať aj na najčastejšie otázky, ktoré ministerstvo vnútra od obcí obdržalo.

Právna úprava číslovania stavieb

V súčasnosti je číslovanie stavieb upravené v § 2c zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (úplné znenie zákon č. 612/2002 Z. z.) a v § 4 až 11 vykonávacej vyhlášky č. 31/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o označovaní ulíc a iných verejných priestranstiev a o číslovaní stavieb.

Číslovaním stavieb (vyhláška používa legislatívnu skratku „budova“) sa rozumie

- a) rozhodovanie obce o určení súpisného čísla stavby a orientačného čísla stavby,
- b) pridelenie určeného súpisného čísla a orientačného čísla konkrétnej stavby, vydanie rozhodnutia o pridelení čísla a vydanie tabuľky s prideleným číslom,
- c) vedenie evidencie súpisných čísiel a evidencie orientačných čísiel obcou a udržiavanie evidencií v súlade so skutočným stavom.

Podľa platných právnych predpisov sú **dva druhy číslovania stavieb**, a to **číslovanie súpisnými číslami** a **číslovanie orientačnými číslami**.

1. Podľa § 2c zákona o obecnom zriadení a vyhlášky MV SR č. 31/2003 Z. z. je obec povinná určiť **súpisné číslo** každej budove nachádzajúcej sa na území obce, ktorá je stavbou podľa § 43a ods. 2 zákona číslo 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a zabezpečiť jej označenie týmto číslom.

Znamená to, že súpisné číslo možno určiť len budovám, ktoré sú priestorovo sústredené, zastrešené, stavebno-technicky vhodné, určené na ochranu ľudí, zvierat alebo vecí, prístupné z cesty, miestnej komunikácie alebo účelovej komunikácie a sú začlenené do územia obce v súlade s urbanistickými, architektonickými a environmentálnymi zásadami a požiadavkami vyplývajúcimi z územného plánu obce, zóny alebo regiónu.

Samostatné súpisné číslo nemožno prideliť

- a) nadstavbám, ktorými sa zvyšujú existujúce budovy,
- b) prístavbám, ktorými sa pôvodné budovy pôdorysne rozširujú, ale ktoré sú prevádzkovo spojené s týmito budovami,
- c) tzv. „vstavbám“, ktoré vznikli takou stavebnou úpravou budovy, pri ktorej sa zachováva vonkajšie pôdorysné a výškové ohraničenie budovy,
- d) drobným stavbám, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú budovu (§ 139b ods. 5 a 6 stavebného zákona),
- e) príslušenstvu budovy (teda veciam, ktoré určil vlastník hlavnej stavby, aby sa s ňou spoločne užívali) napr. letná kuchyňa, garáž, kôlna, udiareň a pod.,
- f) časti budovy (t.j. objektom, ktoré podľa povahy a účelu ku konkrétnej stavbe patria a nemôžu byť oddelené bez toho, aby sa neznehodnotili samé, alebo aby sa ich oddelením neznehodnotila celá budova) napr. strechy, vchody, priečelia, schodištia, spoločné terasy, kotolne, vodovodné, teplonosné, kanalizačné, elektrické, telefónne a iné prípojky, a to aj vtedy, ak sú umiestnené mimo budovy.

V prípade tzv. „zoskupených stavieb“, napr. výrobných areálov podnikov, pavilónových typov škôl, internátov, rekreačných a zdravotníckych zariadení, nákupných a obchodných areálov sa súpisné číslo pridelí budove, ktorá má vlastný vchod do areálu. Musí to byť však taký vchod, ktorý umožňuje samostatný prístup do budovy z verejnej komunikácie, ulice alebo iného verejného priestranstva. Na určenie čísla nestačí, že budova má dvere, bránu alebo iný otvor priamo v stene do dvora alebo poľa.

2. Číslovanie **orientačnými číslami** je pomocným druhom číslovania budov, ktoré slúži na orientáciu v obci a na konkrétnej ulici. Podmienkou zavedenia tohto druhu číslovania v obci je existencia ulíc a iných verejných priestranstiev, ktorým bol určený názov a ktoré sú týmto názvom označené. Orientačné číslovanie vychádza z číslovania budov súpisnými číslami a úzko naň nadväzuje.

Orientačné číslovanie je pre každú ulicu samostatné a začína sa číslom 1, pričom budovy v smere od stredu obce na ľavej strane majú nepárne čísla a na pravej strane párne čísla jednotného číselného radu. Začiatok ulice sa obyčajne určuje bližšou polohou k jednému, presne určenému bodu v obci.

Rozhodovanie o určení čísla stavby (budove)

Rozhodovanie o určení súpisného čísla a orientačného čísla patrí podľa zákona do samosprávnej pôsobnosti obce. Na rozhodovanie o určení, zmene alebo zrušení súpisného čísla a orientačného čísla podľa § 27a ods. 2 zákona o obecnom zriadení sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, teda režim zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 215/2002 Z. z. je vylúčený.

Rozhodnutie obce o pridelení určitého čísla konkrétnej budove sa vydáva na základe **žiadosti stavebníka**, ktorá obsahuje

- a) meno, priezvisko a trvalý pobyt stavebníka, ak je fyzickou osobou alebo názov, sídlo a identifikačné číslo organizácie, ak je právnickou osobou,
- b) predmet žiadosti,
- c) označenie budovy a termín jej dokončenia,
- d) prílohy, ktorými sú doklad o vlastníctve pozemku alebo doklad o inom práve k pozemku a kolaudačné rozhodnutie.

Súpisné číslo sa prideli stavbe podľa poradia, v akom bola obci doručená žiadosť stavebníka, orientačné číslo sa prideli stavbe podľa poradia budovy v jednotnom číselnom rade ulice.

Rozhodnutie o určení, zmene alebo zrušení súpisného čísla alebo orientačného čísla budove obsahuje

- a) názov obce a jej číselný kód,
- b) názov časti obce, ak sa obec člení na časti, názov ulice a názov katastrálneho územia, v ktorých sa budova nachádza,
- c) parcelné číslo pozemku, na ktorom je budova postavená; ak je budova postavená na viacerých pozemkoch, uvedú sa všetky parcelné čísla týchto pozemkov,
- d) označenie budovy podľa účelu, na ktorý bola postavená (napr. rodinný dom, internát, hotel, administratívna budova, telocvičňa, škola, divadlo),
- e) dátum vydania a číslo kolaudačného rozhodnutia a názov orgánu, ktorý ho vydal,
- f) meno, priezvisko a trvalý pobyt stavebníka, ak je fyzickou osobou alebo názov, sídlo a identifikačné číslo organizácie, ak je právnickou osobou,
- g) výrok o určení, zmene alebo zrušení súpisného čísla alebo orientačného čísla,
- h) odôvodnenie,
- i) poučenie o opravnom prostriedku,
- j) dátum, meno, priezvisko, funkciu a podpis oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky s erbom obce.

Vzor rozhodnutia o určení čísla tvorí prílohu tejto informácie.

Rozhodnutie sa vydáva v konaní pri výkone samosprávy, v ktorom o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb rozhoduje obec (konkrétne starosta obce). Nejedná sa o prenesený výkon štátnej správy.

Bez kolaudačného rozhodnutia možno určiť súpisné číslo a orientačné číslo stavbe, ktorá spĺňa podmienky podľa § 43a ods. 2 stavebného zákona, ale len v prípade, ak žiadateľ žiada o určenie čísla z dôvodu prevodu vlastníctva k stavbe alebo na účel poistenia stavby a tento dôvod aj preukáže. V takomto prípade nemusí byť žiadateľ stavebníkom alebo vlastníkom stavby. Skutočnosť, že žiadateľ nie je stavebníkom alebo vlastníkom, je potrebné rozviesť v odôvodnení rozhodnutia.

Bez kolaudačného rozhodnutia možno určiť súpisné číslo a orientačné číslo aj stavbe, ktorá sa nekolauduje, ak spĺňa podmienky podľa § 43 a ods. 2 stavebného zákona. Ide tu o stavby, pred uskutočňovaním ktorých sa vyžaduje iba ohlásenie stavebnému úradu a o stavby, od kolaudácie ktorých stavebný úrad upustil.

Obce, ktoré nesplnili povinnosti vyplývajúce zo všeobecne záväzného právneho predpisu (vyhláška MV SR č. 347/1997 Z. z.) do 31. 12. 1998 (ide o zrušenie tzv. evidenčného čísla a jeho nahradenie súpisným číslom) alebo v prípade starých stavieb (budov) postavených do roku 1970, ktorým neboli určené súpisné čísla, napr. z dôvodu neznámeho vlastníka, nedbalosti správcu, zmeny vlastníka na základe reštitúcií, možno určiť súpisné číslo aj na základe žiadosti terajšieho užívateľa a skutočnosti, ktoré viedli obec k určeniu súpisného čísla podrobne rozviesť v odôvodnení. Aj v týchto prípadoch však musí ísť o legálnu stavbu, vybudovanú v súlade s územným plánom obce a stavebnými predpismi a na základe povolenia alebo dodatočného súhlasu príslušného stavebného úradu.

V rozhodnutí o určení čísla stavby sa neuvádza rodné číslo stavebníka. Toto číslo si musí zadovážiť správa katastra na základe výzvy podľa § 19 písm. a) katastrálneho zákona.

Súpisné číslo sa určuje aj dočasnej stavbe (postavenej na určité konkrétne obdobie). V takomto prípade je však obec povinná sledovať lehotu, na ktorú bola stavba postavená a po jej uplynutí určené súpisné číslo zrušiť rozhodnutím, ktoré zašle správe katastra.

Nie je možné, bez vážnych dôvodov, vydať nové rozhodnutie alebo určiť nové súpisné číslo stavby (budove), ktorá má platné súpisné číslo určené v minulosti. V takomto prípade posielala obec na základe vyžiadania správe katastra **informáciu z evidencie** súpisných čísiel podľa § 5 ods. 8 zákona o obecnom zriadení. V informácii uvedie číslo, dátum vydania a orgán, ktorý rozhodnutie o určení súpisného čísla vydal, určené súpisné číslo, adresu stavby, parcelné číslo pozemku a názov katastrálneho územia, opis stavby, meno, priezvisko a posledný trvalý pobyt jej stavebníka, ak bol fyzickou osobou alebo názov, sídlo a identifikačné číslo organizácie, ak bol právnickou osobou.

Rozhodnutie o určení čísla stavby je právoplatné nasledujúci deň po jeho vydaní, nakoľko nie je proti nemu prípustný riadny opravný prostriedok. Či bude obec právoplatnosť vyznačovať, je na jej rozhodnutí, prípadne na dohode so správou katastra.

Evidencie číslovania stavieb (budov)

Každá **obec vedie evidenciu určených súpisných čísiel a evidenciu určených orientačných čísiel**. Evidencie sa vedú na evidenčných listoch alebo na počítačových a iných elektronických médiách.

Evidencia súpisných čísiel obsahuje údaje uvedené v rozhodnutí o určení súpisného čísla a údaje o bytoch a nebytových priestoroch v jednotlivých domoch.

Evidencia orientačných čísiel obsahuje údaje uvedené v rozhodnutí o určení orientačného čísla. Vedie sa na osobitnom liste pre každý vchod do budovy označený orientačným číslom, a to aj vtedy, keď vchody vyúsťujú do rôznych ulíc. Listy sa zakladajú podľa názvov ulíc usporiadaných podľa abecedného poradia a ukladajú podľa aritmetického poradia čísiel.

Obec poskytuje podľa § 5 ods. 8 zákona o obecnom zriadení z oboch evidencií orgánom štátu údaje potrebné na úradné konanie alebo na vedenie ich evidencií a registrov.

Označovanie stavieb číslami

Tabuľky so súpisnými číslami a prípadne aj tabuľky s orientačnými číslami rovnakého vzoru, obvykle dáva vyhotoviť obec. Tabuľky so súpisným číslom sa vyhotovujú na náklady obce a stavebník ich obdrží bez náhrady. Vyhotovenie tabuľky s orientačným číslom uhrádza stavebník.

Tabuľku so súpisným číslom a tabuľku s orientačným číslom preberie stavebník spolu s rozhodnutím o určení čísla stavbe.

Pripevnenie a údržbu tabuľky so súpisným číslom a tabuľky s orientačným číslom zabezpečuje stavebník na vlastné náklady.

Tabuľky sa umiestňujú spravidla vedľa seba, napravo od vchodu tak, aby boli dobre viditeľné z najbližšej komunikácie a nepôsobili rušivo na vzhľad budovy a jej okolia.

Označovanie ulíc (§ 2b zákona o obecnom zriadení a § 1 ods. 1 vyhlášky č. 31/2003 Z. z.) – či je potrebné meniť názov ulice, ktorá prechádza viacerými súvislo zastavanými mestskými časťami (časťami obce) alebo je hranicou dvoch mestských častí.

Nakoľko ulica je podľa zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov aj miestnou komunikáciou vo vlastníctve obce, ktorá vykonáva jej správu, vedie o nej technickú evidenciu a poskytuje z nej údaje a je povinná udržiavať túto evidenciu v súlade s územno-plánovacou dokumentáciou obce, nie je vhodné meniť zaužívané názvy ulíc tak, aby ulica vybudovaná v minulosti podľa územného plánu, vedúca cez viac súvislých mestských častí alebo tvoriaca ich hranicu, mala mať rôzne názvy. Prihliadať treba aj na záujmy obyvateľov takejto ulice, nakoľko by museli zmeniť svoje doklady a ďalšie písomnosti. Mohlo by to viesť aj k sporu obyvateľov rôznych mestských častí o tom, ktorej z nich zostane pôvodný názov. Preto ak je názov ulice v súlade s ustanoveniami § 2b ods. 3 zákona o obecnom zriadení a mesto (obec) nepripravuje zmenu názvu ulice pre nesúlad s týmto ustanovením zákona alebo z iného vážneho dôvodu, možno takejto ulici ponechať pôvodný názov.

V Bratislave 25. júna 2003

Vypracovala: JUDr. Ivica Brestovanská